

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H E N N I N G T R E T O W - L O O F

Optegnelser
om
slægterne

L O H F F og B R A S C H

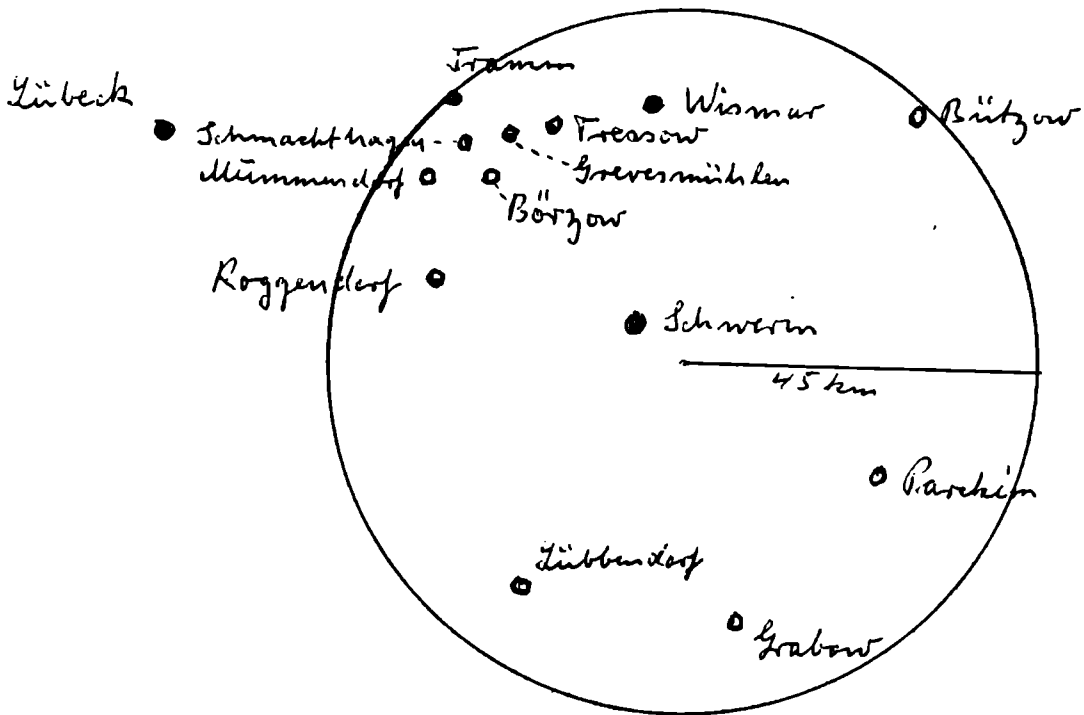
1985

Slægten L O H F F fra 1 6 7 0

og den tyske sidelinie

Slægten E N G E L fra 1617

● Rostock

Slægten Lohff boede her omkring Schwerin på et landområde på størrelse med Fyn fra ca. 1700 til ca. 1830.

JOHANN LOHFF

f. 1670

d. i Lübbendorf 5.3.1734.

Mejeriforpagter i Mecklenburg/Schwerin.

Sandsynligheden taler for, at han er indvandret fra Holland, idet han gav sin søn det hollandske navn "Jochen", men efter indvandringen til Tyskland fortysker navnet til "Joachim".

Mejerifolk kaldtes iøvrigt overalt i Tyskland for "Hollændere", idet man vidste at de oprindelige kom fra Holland.

Hans søn

Det er interessant at bemærke sig, at hele slægten Lohff fra Johann født i 1670 og til og med Frederik Carl født i 1809, i dette over 100-årige tidsrum har levet i Mecklenburg/Schwerin indenfor en radius af 43 km, altså et område på størrelse med Fyn.

JOACHIM (JOCHEN) CHRISTOPH LOHFF

f. i Lübbendorf 1713

begr. i Roggendorf 6.5.1762.

Mejeriforpagter på Gross-Vogtshagen i Roggendorf
sogn, Mecklenburg/Schwerin.

Hans søn

FRIEDRICH LOHFF

dbt. 12.6.1741 på Gross-Vogtshagen i Roggendorf
sogn.

begr. der 8.3.1779.

Mejeriforpagter på Gross-Vogtshagen i Roggendorf
sogn, Necklenburg/Schwerin.

Gift 1770 med JULIANE MARGRETHE ENGEL (se denne)

Hans søn

JULIANE MARGRETHE ENGEL

f. i Parchim 1.4.1748.

d. efter 1779, men ej fundet.

g. 1770 m. FRIEDRICH LOHFF (se denne).

Hendes fader CARL CHRISTIAN ENGEL f. i Grabow
6.1.1704, d. i Parchim 14.7.1765. Sognepræst ved St.
Marien Kirke i Parchim.

Hendes moder, MARIA ELISABETH BRASCH f. 1724, d. i
Parchim 16.5.1803. Indgik ægteskab i 1739. (For-
bindelse mellem hende og de øvrige i anetavlen nævnte
Brasch'er er ikke konstateret).

Hendes farfader var STEPHEN ENGEL, f. i Bützow 1664,
d. i Grabow 29.4.1710, hvor han var sognepræst. Gift
med hendes farmoder JULIANE MARGRETHE ZUCKOW i 1692.
Hun var f. 1673, begr. i Grabow 5.12.1734.

Hendes oldefader var JOHANNES ENGEL f. i Mark Branden-
burg (1617), d. i Bützow 23.8.1666, hvor han var sognepræst.

Hendes søn

CHRISTOPH DIETRICH LOHFF

f. på Gross-Vogtshagen 28.5.1776.

d. i Tramm, Mummendorf sogn, 11.2.1835.

Mejeriforpagter på Everstorf i Grevesmühlen sogn.

Senere kroforpagter i Tramm i Mummendorf sogn.

Begge steder i Mecklenburg/Schwerin.

Gift 11.10.1806 i Trenkhorst med

JOHANNE ELISABETH TRETOW (se denne).

Hans søn

De fik 6 børn:

1. Fritz g.m. en modehandlerinde i Mecklenburg. Ingen børn.
2. Friedrich Carl (f. 28.3.1809). (se denne)
3. Frantz, skolelærer i Grevesmühlen. Vistnok børn.
4. Adolph, mejeriforpagter på Østergård i Salling ca. 1870. Gift to gange. Først m.Cecilie (?), 3 børn:
  1. Adolph, d. 1869.
  2. Christiane g. i Holstebro
  3. Frederikke g.m. skovridder senere gårdejer Knutzen, nær Randers.
5. Elisabeth g.m. Ohff. 2 børn:
  1. David d. i USA.
  2. Sophie g.Olsen, bryggerimand i Viborg, Men det gik ikke. Flyttede til Esbjerg. Tjente gode penge. Sophie bliver en velhavende enke. Hun føler sig som en af Esbjergs veteraner.
6. Sophie g.m. Thams, mejeriforpagter. Ingen børn.
Hos dem er broderen Friedrich Carl's søn Frederik Ferdinand (f. 13.3.1845) opdraget fra 5-6 års alderen til det 15. år, da han kom på seminariet i Lyngby. De boede først på Frisenvold v. Randers, senere på Dueholm v.Nykøbing Mors.

JOHANNE ELISABETH TRETOW

dbt. i Börzow 3.12.1778,

d. efter 1835, men ej fundet.

Gift m. CHRISTOPH DIETRICH LOHFF (se denne) i

Trenkhorst d. 11.10.1806.

Datter af HANS CASPAR TRETOW f. 1738. Forpagter

i Schmachthagen i Börzow sogn. Død der 17.11.1799.

Hendes moder CATHARINA ELISABETH HECHT f.1748,

gift m. hendes fader 11.11.1774 i Börzow, begr. i

Börzow 5.1.1806.

Hendes søn

FRIEDRICH CARL LOHFF

f. på Everstorf i Grevesmühlen sogn 28.3.1809.

d. i Drammelstrup i Danmark 26.3.1890.

Indvandrede fra Mecklenburg/Schwerin ca. 1830

og fik ansættelse på godset Bygholm ved Horsens.

Blev senere gårdejer i Drammelstrup og mejerifor-

pagter på Høegholm gods, begge steder i Tirstrup

sogn. Fra 1857 til 1866 mejerifor p.p. Lykkesholm.

Gift 1839 på Bygholm med MARIE PETRINE SCHOU (se denne) .

Hans søn

De fik 5 børn:

1. Frederik Ferdinand (f. 13.3.1845). (se denne).
2. Laurentius Ludvig f.p. Høegholm 7.2.1850, oberst-lojtnant, g.m. Vita Laura Thygesen. Deres børn er: Martha, ugift farmaceut og Valdemar Tretow-Loof, oberst, g.m. Marie Bojesen-Trepka, samt Vita Marie g. m. læge Ziedler i Norge.
3. Frederik Carl, d. 1895, opr. landmand, senere og til sin død købmand i Ørum nær Grenå. G.m. Petra Bruun fra Assens.
4. August f. 1851. Ugift i Michigan USA.
5. Elise g.m. tømrer Johansen i Rønde, senere i Drammelstrup. Flere børn.

De efterfølgende bar navnet TRETOW-LOOF.

Frederik Carl (3) og Petra Bruun havde 6 børn:

1. Jenny d. i Herfølge
  2. Anna
  3. Marie
  4. Laurentius
  5. Carl Gustav , Landmand ved Grenå.
  6. Ernst, apoteker i Hobro. g.m. Kirsten Buemann
- Carl Gustav (5) g.m.

havde 3 børn:

1. Ernst, lev. i Silkeborg
2. Henning, isenkræmmer, udvandret til Australien 1957
3. Carl Frederik, lev. i Ebeltoft, fhy. revisor.

MARIE PETRINE SCHOU

dbt. i Flensburg (Adelby) 6.5.1812.

d. i Drammelstrup 24.4.1880.

Gift på Bygholm v. Horsens 1839 m. FRIEDRICH CARL LOHFF (LOOF).

Ligesom sin mand var hun ansat på godset Bygholm.

Hun var husjomfru.

Hendes fader JOHAN CARL FRIEDRICH SCHOU f. i København 26.4.1793. Toldkontrollør i Viborg. Død der 8.2.1827.

Blev gift i Flensburg (Adelby) 9.2.1812 m. hendes moder ANNE CATHRINE EBBESEN, dbt. i Kbh. 28.11.1790, død der 4.2.1855.

Hendes morfader HENRICH EBBESEN, dbt. i København 10.1.1760, d. smsts. 9.3.1836. Var fuldmægtig, senere kasserer, ved Asiatisk Kompagni i Kbh. g. i Kbh. 23.4.1790 m. hendes mormoder MARTHA MARIE FALCK, dbt. j Kbh.

23.4.1759 d. smsts. 10.10.1838. Hendes forældre var ANDREAS JENSEN f. 1721, begr. i Kbh. 10.10.1783. Han var tømmemand ved Holmen i Kbh. ^{1756/}g.m. hendes moder BIRTHE KIRSTINE FALCK f. i Norge 1723 begr. i Kbh. 16.8.1759. Ægteskabet blev indgået i 1756. Bemærk at datteren Martha Marie fører moderens navn videre.

Morfaderen Henrich Ebbesen var søn af PETER EBBESEN f. i Kbh. 1725, d. smstds. 25.3.1776. Han var praktiserende læge i Kbh. og var Lic.med. Gift i Kbh. (29.11.) 1755 m. ANNE CATHRINE PEDERSDATTER f. 1731. D. i Kbh. 3.2.1786.

Hendes farfader JENS NIELSEN SCHOU f. i Jylland 1725, begr. i København 13.4.1796.

G. m. LENE SØEBORG f. 1756, begr. i Kbh. 30.12.1793.

Hendes søn

FREDERIK FERDINAND TRETOW-LOOF

f. på Høegholm i Tirstrup sogn 13.3.1845.

d. i Hobro 20.1.1913.

På hans dødsattest er faderens navn LOHFF ændret til LOOF. Efter kgl. bevilling 3. sept. 1900 antager han og de to brødre Laurentius og Carl efternavnet TRETOW-LOOF, idet man tilføjede farmoderens JOHANNE ELISABETH TRETOW's fødenavn (se denne). Kom til Hobro ca. 1866 som lærer ved kommuneskolen. Kom et par år efter på officersskolen og avancerede til kaptajn i infanteriet. Da hans svigerfader NICOLAI EDINGER BALLE BRASCH (se denne) døde i 1884 flyttede han til Hobro igen og overtog alle svigerfaderens ejendomme og bedrifter, deriblandt teglværket, som han udvidede (og som stadig eksisterer i 1984). Han var noget af en opfinder og "opdager". Således opfandt han primusapparatet og opdagede moleret. Men hans forretningssans kunne næppe måle sig med svigerfaderens, idet han forærede primusapparatet til en svensk ven og moleret gled også ud af hans hænder. Gift i Hobro 31.7.1870 med KAREN HENRIETTE BRASCH (se denne, pag. 47). Da hun døde ^{på} 21.5.1900 rejste han til København og boede i Hellerup. Men i 1902 flyttede han tilbage til Hobro, hvor han virkede indtil sin død. Han døde pludseligt af et hjerteslag. Han blev, likesom sin hustru begravet i København.

I Hobro boede han, efter svigerfaderens død, i dennes "Den grå gård". Fra 1902 boede han i Villa Montana, som han selv lod bygge.

Da han rejste til København solgte han "Den grå gård", hvor familien havde boet siden svigerfaderens død i 1884, til kommunen, der anvendte den som offentligt forsamlingshus. Kun teglværket beholdt han til sin død i 1913. Arvingerne, hans børn, overdrog ledelsen til en svensker (?), der ved forskellige svindlerier kørte teglværket ned nogle år efter. Det lykkedes aldrig

at drage ham til ansvar, og med dette tab må det - hvor sørgeligt og beklageligt det end er - fastslåes, at den sidste rest af storkøbmanden Nikolaj Brasch's "imperium" var gået fløjten. Sic transit gloria mundi .

Nok var Frederik Ferdinand ikke det store forretningsgeni, men til modvægt herfor må det også erindres, at hans menneskelige egenskaber var af høj karat. Han var utvivlsomt elsket i sin by og man må tro, at han har hjulpet mange til højre og venstre med lån og gaver, når det har knebet. Byen rejste da også en mindstøtte for ham i skoven ved fjorden, hvor den stadig kan ses. -

F.F.s fader var jo indvandret fra Tyskland i 1830, hvor slægten i ca. 125 år havde boet omkring Schwerin i Mecklenburg helt tilbage til F.F.s tip-tip-oldefader Johann Lohff, der fødtes i 1670 og som antagelig indvandrede fra Holland.

Alle disse Lohff'er - 5 på rad før F.F. - var alle mejerister. Men bortset fra det, ved man faktisk intet om dem. De to ældstes ægteskaber kender man intet til, ej heller hvor mange børn de - og iøvrigt også den følgende ~~tre~~ - havde. Først dem tredje-ældste i rækken, Friedrich Lohff, ved vi blev gift 1770 med Juliane Margrethe Engel og den næste i rækken, Christoph Dietrich Lohff, blev gift med Johanne Elisabeth Tretow. Begge disse kvinder, svigermoder og svigerdatter, var fra samme landområde som deres ægtemænd. Den ældste var af præsteslægt, den yngstes fader var landmand (forpagter) i Schmachthagen i Börzow sogn.

Til slut har vi så F.F.s fader Friedrich Carl Lohff, der blev gift med den danske pige Marie Petrine Schou, der var husjomfru på godset Bygholm ved Horsens, hvor han selv var blevet ansat ved godsets mejeri.

Det er bemærkelsesværdigt, at fra hele denne store slægt, der går helt tilbage til 1670, foreligger der intet som

helst skriftligt. Ingen beretninger. Ingen breve. Ingen formodninger. Kort sagt: Intet.

Jeg synes derfor, at vi til eftertidens orientering lige så godt kan slå fast, at de alle indtil F.F. var jævne folk uden særlig fremdrift. I mere end 125 år levede de indenfor en radius af 43 km, et område på størrelse med Fyn, og i al den tid, har de gået i hinandens fodspor, indtil endelig F.F.s fader Friedrich Carl ca. 1830 bryder op og rejser "den lange vej" til Danmark. Men dog stadig forblivende mælken tro. Først da hans kone, den danske pige Marie Petrine Schou, træder ind på arenaen synes det, som om der bliver dæmmet op for mælkestrømmen. En kendsgerning er det i hvert fald, at ingen af deres fire sønner bliver mejerister. Datteren Elise bliver gift med en tømrer Johansen i Rønde.

Jeg er overbevist om, at det er moderen, Marie Petrine, der har tilskyndet F.F. og hans brødre til at stræbe højere end faderen og forfædrene. Hun var nok ikke selv så jævn af herkomst, som hendes tjenende stilling kunne antyde. Hun var dog datter af en kgl. toldkontrollør i Viborg.

I hjemmet på Høegholm og senere på Lykkesholm, begge steder mellem Ebeltoft og Grenå, er børnene vokset op i et blandet sprogmiljø. Faderens plat-tyske har næppe kunnet fordanskes siden 1830, da han indvandrede som 21-årig, så moderens danske må have bidraget væsentligt til børnenes sprogdannelse. Om F.F.s opvækst ved vi, at han fra 5-6 års alderen blev opdraget hos sin faders søster Sophie, der var gift med mejeri-forpagter Thams på Frisenvold ved Randers, senere på Dueholm ved Nykøbing Mors, hvor F.F. kom i en god skole. Efter yderligere privatundervisning hos lærere i byen indstillede han sig 15 år gammel til optagelsesprøve på Lyngby Seminarium (ved Trustrup nær Grenå), hvor han bestod som nr. 1 blandt nogle og tredive, skønt han var den yngste.

Man kan idag undre sig over, at F.F.s forældre kunne give afkald på deres aldste barn, deres førstefødte. Men måske har dette miljøskifte lagt grunden til F.F.s videre udvikling.

Om F.F.s skolegang, hans tid på seminariet i Lyngby og som lærer i Hobro, kan jeg henvise til hans broder Laurentius Ludvigs brev (efter F.F.s død) til dennes niece Karen Mathiassen i Hobro. Det er dateret 6.8.1913, altså et halvt år efter F.F.s død. Brevet findes i fotokopi i dette skrift tilligemed et tidligere brev dateret 27.3.1913, som også kan være af interesse. -

Af denne korrespondence fremgår en virkelig pudsigt tilfældighed. På seminariet i Lyngby spillede man et år diletantkomedie. Det var Heibergs vaudeville "Nej" og den unge pige i stykket, "Sophie", spilles af ingen ringere end F.F., der dengang - modsat senere - var af ringe statur og meget vel kunne illudere i denne rolle. Men nu kommer det pudsige. Forfatteren til dette skrift har - ca. 65 år senere - gjort nøjagtigt det samme på Gammel Hellerup Gymnasium i Hellerup. - I det førstnævnte brev beskrives kort, hvordan F.F. fra sin lærergerning gik over til Militæret. Men til dette knytter der sig, hvad man næsten kan kalde et drama.

Vi må forestille os Hobro på den tid (med krigen 1864 som baggrund), som en typisk dansk provinsby med sit hierarki og sin "hakkeorden". Hvilken opstandelse har det mon ikke vakt, at en endnu ikke 20-årig lærervikar fra den stråtaktede skole på torvet kaster sine øjne på en datter af byens matador, den statelige konsul Nikolaj Brasch's eneste datter Karen Henriette? Hans kone, den unge Rasmine Jansen, var død en halv snes år tidligere og tre børn var døde mellem 1849 og 1852. Karen Henriette var den sidste. Nikolaj Brasch havde, hvad kone og børn angik, haft en trang skæbne. Karen Henriette har været hans sidste håb.

Hvordan de unge har mødt hinanden - den sociale afstand imellem dem har været milevid - får stå hen. Måske har der været "Bal i den Borgerlige"? I hvem ved? Men en kendsgerning er det, at i hvert fald Karen Henriette var dybt forelsket. Fremførende denne kendsgerning for sin fader bliver hun mødt med et tordnende NEJ. Hun måtte ikke være ved sine fulde fem. En sådan mesalliance var aldeles udelukket. Stillet overfor denne "is-mur" fra sin fader sygner Karen Hen-

riette simpelthen hen. Hendes helbredstilstand forringes dag for dag. Om hun selv har skubbet til denne vogn, skal være usagt. Men en skønne dag meddeler den Brasch'ske familielæge hendes fader, at såfremt han ønsker sin datter rask igen, så må han give efter overfor hendes ønske, om at få sin Lohff. Karen Henriette - jeg tror hende sammensvoren med lægen - vandt altså anden omgang, på point må man vel kalde det. I hvert fald sejt og langsomt. Men hun vandt. Hvad der herefter skete mellem faderen og den vordende svigersøn kan der kun gisnes om. Et møde har sikkert hurtigt fundet sted. Var det mon det første?

Nicolaj Brasch var jo kendt for altid at få gennemtrumfet sine synspunkter. Hans tanke har utvivlsomt været, at hans eneste datter, arvingen til hans handelsimperium, ikke under nogen omstændigheder skulle formere slægten, denne gamle kultiverede præsteslægt nu ovenikøbet forgyldt af hans egen rigdom, med en ludfattig skolelærer, en søn af en indvandret tysker? Og det i det herrens - og krigens - år 1864.

At en datter på den tid kunne sætte sig op imod sin faders ønsker i den henseende, var aldeles udelukket. Det gjorde "man" simpelthen ikke.

Nicolaj Brasch, der som antydnet havde evnen til at overtale andre, havde også - viser det sig nu - evnen til at overtale sig selv. Han forlanger herefter af det unge menneske - hvis han skal afgive sin faderlige velsignelse til sin datters tilbøjelighed, at han straks afbryder sin lærergerning og påbegynder en uddannelse som reserveofficer. En løjtnant kunne - nødtvunget - akcepteres. En kommunelærer? Aldrig!

Måske har hans moder, Karen Glahn, haft en finger med i spillet. Hun var i maj 1853, 2 måneder efter at Nikolajs Rasmie Jansen var død, flyttet til sin søn i Hobro, hvor hun blev indtil sin død i 1867. -

F.F. kom så, efter reserveofficersuddannelsen i København til garnisonen i Århus. Senere søgte han ind på officerskolens næstældste klasse for at blive fast officer. Til afgangsprøven i 1870 dumpede han imidlertid og kom atter tilbage til Århus.

Den fransk-tyske krig gav imidlertid anledning til, at hans regiment gik i kantonnement ved Seest og Vonsild umiddelbart syd for Kolding. Samme dags aften, de gik i kantonnement, den 30. juli 1870, rejste F.F. lynhurtigt til Hobro for den følgende dag at blive gift med Karen Henriette Brasch. Brudeparret rejste straks til hans kvarter i Vonsild. Her tilbragte de så den første måned af deres ægteskab. Da krigstruslerne nu syntes at blæse af flyttede de med regimentet tilbage til garnisonen i Århus.

I krigsministeriet havde det i mellemtiden vakt røre, at de fleste elever fra næstældste klasse var dumpet om foråret, netop som der, p.gr. a. den fransk-tyske krig, havde vist sig mangel på faste officerer. Man indførte derfor nye bestemmelser med tilbagevirkende kraft, hvorefter adskillige af de ikke-beståede nu alligevel havde bestået. Og heriblandt var F.F. Han udnævntes derfor nu til premierløjtnant med fast garnison i Århus. -

Man har lov til at forestille sig, med hvilke følelser svigerfader Brasch har set på denne udvikling. Ikke mindst det næsten pinligt hastige bryllup uden nogen form for festivitas må have givet anledning til stærke viljers sammenstød. Først den fattige skolelærer, så reserveløjtnanten (kun), så, som sagt, brylluppets særegne omstændigheder, så dumpekandidaten, der ganske vist blev reddet af gong-gong'en på grund af krigen. Nej, jeg tror ikke, at forholdet mellem svigerfader og svigersøn var godt. I hvert fald ikke på dette tidspunkt.

F.F. blev kaptajn i 1882 og i 1884, da svigerfaderen dør, træder han udenfor nummer og tager til Hobro for at overtage og lede Karen Henriettes arv, den store mangesidede Brasch'ske bedrift. I 1886 tager han sin afsked fra hæren.

Jeg forestiller mig, at Nikolaj Brasch gentagne gange har forsøgt at overtale F.F. til at "gå i lære" hos sig som stor-købmand, så han dog ikke skulle stå fuldstændig blank, når generationsskiftet skulle finde sted. Dette ønske har utvivlsomt tørnet imod F.F.s stolthed. Nu var han fast officer, der klarede både kone og børn i Århus. Så måtte det gå, som det bedst kunne.

I ægteskabet var der seks børn:

1. ELLEN RASMINE MARIE LOHFF f. i København 13.9.1871, g. i Hobro 16.6.1896 m. sin fætter POUL V. BRASCH, søn af Nicolaj Brasch's broder HANS JØRGEN HLEGH BRASCH. De fik tre sønner: a) Hans Jørgen Lohff Brasch f. i Århus 25.3.1897, ingeniør i Californien, USA. Død der. b) Erik Ferdinand Lohff Brasch, kaptajn, f. i Århus 16.5.1899, d. 1984, c) Ove Malling Brasch, bankmand, f. i Århus 22.7.1903. Ellen blev efter 25 års ægteskab skilt og gift med (en ungdomselsket, sagde man) overlæge Zahlmann i Århus.
2. JOHANNE HENRIETTE SOFIE LOHFF f. i Århus 24.12.1872, g. i Hobro 26.6.1897 med HANS CHRISTIAN ØRSTED f. i Vejle 26.10.1863, borgmester i Mariager, senere dommer i Viborg og Vordingborg. I dette ægteskab fødtes 14.1.1909 datteren Antoinette Sofie Johanne, der allerede døde 21.3.1911. Men forinden havde det da i syv år barnløse ægtepar adopteret en udenfor ægteskab født pige (f. 8.5.1904), der var datter af broderen (F.F.s ældste søn)
3. NICOLAJ EDINGER BRASCH LOHFF (TRETOW-LOOF) f. i Århus 2.5.1874, ingeniør, d. i Bukarest i Rumænien 12.11.1903, altså et halvt år før hans datter blev født. Han døde hurtigt under en tyfus-epidemi. Han havde selv bedt sin søster om at adoptere hans ventede barn i forståelse med moderen, en rumænsk skuespillerinde. Den lille pige blev hentet kort efter fødselen af sin vordende adoptivmoder ledsaget af sin broder - min fader - Carl Ferdinand. Hun fik navnet NINA KAREN VIBEKE ØRSTED, men rettelig er hun jo en Lohff (Tretow-Loof) efter sin biologiske fader.
4. CARL FERDINAND LOHFF (TRETOW-LOOF), min fader. (se denne).
5. ANNA MAGDALENE LOHFF (TRETOW-LOOF) f. i Århus 13.5.1880, g. m. Omer, maskinist. De rejste til St. Thomas på de vestindiske øer.
6. KAREN HENRIETTE LOHFF (TRETOW-LOOF) f. i Hobro 14.4.1887, g. 29.8.1908 med praktiserende læge i Hobro VILHELM MATHIASSEN f. i Horsens 4.7.1876, d. i Hobro 25.11.1952. Der var tre børn: a) Jens Gunnar Mathiassen, f. i Hobro 28.8.1909, b) Karen Annelise Loof Mathiassen, f. i Hobro 13.3.1912 og c) Thorkil Frederik Loof Mathiassen, f. i Hobro 10.10.1913.

Nekrolog fra tidsskriftet LERINDUSTRIEN 31. januar 1913

TEGLVÆRKSEJER, KAPTAJN F.F. TRETOW-LOOF

Kaptajn Loof er død Natten mellem den 20. og 21. Januar (1913).

Den danske Teglværksindustri har mistet en af sine bedste Mænd, Danmark en af sine trofaste sønner.

Budskabet kom ganske uventet, og der er mange, som med Sorg tænker på, at hans kraftige skikkelse nu aldrig mere skal ses som Leder af Nøder eller hans klare stemme høres, naar han som Foredragsholder eller Deltager i Diskussioner viste, hvorledes han med Iver og Virkelyst søgte at gavne sine Kaldsfæller. Og man vil savne det dybe, milde Blik, der ledsagede hans Tale - der er noget træffende i det, som en Bekendt til ham sagde, at man stedse maa mindes det hyggelige, kloge Glimt i Øjnene, naar man tænker paa Kaptajn Loof. Han havde været i Esbjerg og Viborg og kom hjem tilfreds og glad som altid. Han spadserede ad Jernbanestien ind til Hobro; Vejret var blæsende, og det sneede, og da han følte sig træt, steg han ind i en Hotelomnibus. I Vognen havde han talt med de andre Passagerer; men ganske pludselig sank han om og var død. Et Hjerteslag havde gjort Ende paa hans Liv. Han havde altid selv ønsket sig en hurtig Død, og vi kan kun glæde os over, at han, der saa lidt egnede sig til at være syg, blev fritaget for et langt Sygeleje; men derfor er Tabet lige stort for os, som vil komme til at savne ham meget.

Frederik Ferdinand Tretow-Loof var født i Grenaa-egnen den 13. Juni 1845 og kom til Hobro i 1864 som Lærer ved Kommuneskolen. Men kort tid efter gik han ind i Hæren, var en ualmindelig dygtig Soldat, afholdt af under- og overordnede, blev Kaptajn og fik Garnison i Aarhus. Han blev gift i 1870. Hans Hustru var eneste Datter af Konsul Brasch i Hobro, og til denne By flyttede han ved Svigerfaderens Død i 1884 og overtog da dennes store Forretning med Brændevinsbrønderi, Landbrug og Teglværk.

Det var Teglværket, han havde mest Interesse for, og han skilte sig da efterhaanden ved de andre Forretninger. I Teglværksdriften gik han op med Liv og Energi, og han har ofret meget paa Vindø Teglværk. Det tilfredsstillende ham ikke at drive det "lige ud ad Landevejen". Han gjorde stadig Forsøg med Forbedringer, saavel hvad Maskiner som hvad Branding angaar, og det var store Summer, disse Forsøg kostede ham. Det var hans største Glæde, naar han kunne gavne andre med sine Erfaringer; men det var, ligesom han ikke brød sig om at udnytte dem; thi man havde Indtryk af, at han havde større Glæde af at udføre Forsøgene end at drage Nytte af Resultaterne. I Timevis kunde han drøf-

te Emner vedrørende Teglværksdrift, og han var saa opfyldt af Interesse for sin Industri, at han kunde rive andre med sig, idet han ligesom udstraalede sin Glæde til dem, han talte med.

Han var i mange Henseender genial paa det tekniske Omraade. De færreste ved vist, at det er Kaptajn Loof, som er Opfinder af Primusapparatet, dette nyttige Apparat, der nu benyttes i millionvis hele Verden over. Han solgte Opfindelsen for en Spotpris; men den, der udnyttede den, blev en hovedrig Mand.

Ogsaa for Cementfabrikationen nærede han stor Interesse og var medvirkende til Fabriken "Dania"s Oprettelse, ligesom han var dens første administrerende Direktør.

Her er ikke Stedet til nærmere at omtale Kaptajnens store Arbejde for sin By, særlig i den Aarrække, han var Medlem af Byraadet. Heller ikke hans politiske Virksomhed skal vi komme ind paa. Dog bør det i denne Forbindelse nævnes, at hans Ridderlighed var anerkendt selv af politiske Modstandere.

Ja, en ridderlig og nobel Karakter det var Kaptajn Loof i Sandhed. Foruden sit praktiske Arbejde i Teglværksindustrien har han gjort sig fortjent til megen Tak for sit Arbejde for "Teglværksforeningen for Jylland", hvis altid virksomme Formand han var, og naar Foreningens Historie skal skrives, vil det ses, at Kaptajn Loofs Initiativ gaar som den røde Traad igennem den.

Ogsaa for Oprettelsen af Lerlaboratoriet var han virksom, saavel som af nærværende Tidsskrift; han redigerede det en kort Tid og har i mange Aar været Formand for dets Bestyrelse.

Han havde mange andre Hverv; thi han var en Mand, der gerne ofrede sig for andres Vel. Ja, naar man skulde nævne en Egenskab, der fremfor alt karakteriserede den afdøde, saa var det Uegennytte. Denne besad han i en sjælden Grad, thi som ovenfor nævnt, var han altid gladest, naar han kunde gavne andre. Sin egen Fordel tænkte han mindst paa, og det er en velfortjent Ros, at det kan siges, at han havde saare mange Betingelser for at samle sig Rigdomme, men han benyttede dem ikke, fordi han tænkte mere paa andres Vel end paa sit eget.

Og Kaptajn Loof var en beskeden Mand. Engang blev han spurgt, hvorfor han ikke havde faaet Afskedspatent som Oberst. "Det er flere Gange tilbudt mig", svarede han, "men jeg har tjent mit Land som

Kaptajn, og derfor vil jeg ogsaa fremdeles kaldes Kaptajn," og saa tilføjede han: "og jeg kunde heller ikke tænke mig, at mine gamle Folk kunde kalde mig andet."

Disse to Egenskaber, Uegennytte og Beskedenhed, er ikke almindelige hos dygtige Mand i vore Dage; men den Mand, som de træffes hos, maa blive afholdt, og afholdt, det var Kaptajnen som faa. Ære være hans Minde!

NINA KAREN VIBEKE ØRSTED

f. i Bukarest i Rumænien 8.5.1904

d. i Jagerspris 5.9.1974.

Når jeg i denne slægtshistorie interesserer mig ganske særligt for min kusine Nina, så har det to årsager:

Den første er hendes dramatiske indtræden i livet og hos den ørsted'ske dommerfamilie i Mariager og senere i Viborg. Jeg har skrevet noget om dette i optegnelserne om min farfader FREDERIK FERDINAND LOHFF og hans børn, deriblandt datteren Johanne Henriette Sofie Lohff gift med Hans Christian Ørsted (barnebarn af fysikeren H.C.Ørsted, elektromagnetismens opdager).

I dette ægteskab fødtes 14.1.1909 datteren Antoinette Sofie Johanne Ørsted, der allerede døde 2 år gammel 21.3.1911. Men forinden havde det da i syv år barnløse ægtepar adopteret en udenfor ægteskab d. 8.5.1904 født pige, der var datter af Johanne's broder NIKOLAJ EDINGER BRASCH LOHFF, født i Århus 2.5.1874. Han var uddannet ingeniør og rejste til Rumænien, hvor han døde i Bukarest 12.11.1903, et halvt år før hans barn med en rumænsk skuespillerinde blev født. Han døde hurtigt under en tyfus-epidemi.

Om Nina's moder fortælles iøvrigt, at hun nogle år senere (jeg tror Nina da var ca. fem år gammel) rejste til Danmark, til Mariager for at se sit barn. Men hun gav sig ikke til kende. Hun kikkede kun over havehegnet og så Nina lege i haven. Nogle har åbenbart set hende og fundet ud af hvem hun var. Hun har måske boet på kroen. Jeg synes, at det var et meget fint træk af denne rumænerinde og hun fortjener, at vi mindes det.

Nikolaj, der altså er min farbroder, havde selv bedt sin søster om at adoptere hans ventede barn i forståelse med barnets moder.

Den lille pige blev hentet i Rumænien kort efter fødslen af sin vordende adoptivmoder ledsaget af sin broder - min fader - Carl Ferdinand.

CARL FERDINAND TRETOW-LOOP

f. i Århus 1.5.1876

d. i København 21.3.1918

Kaptajn i infanteriet. Han døde kun 42 år gammel af den spanske syge, der i de år hærgede Europa.

Gift i København med ANNA MARGRETHE LEVINSEN d. 6.7.1912.

Hun var datter af oberst i ingeniørtropperne Anton Levinsen.

Jeg var deres eneste barn.

Hans søn

HENNING NICOLAI TRETOW-LOOF

f. i København 28.2.1914,

g. 19.5.1938 i Vordingborg med JYTTE LUND, datter af
arkitekt JØRGEN VALDENAR LUND og hustru HELGA LUND f.
BRANDT KORCH.

Hans søn

PETER JØRGEN TRETOW-LOCF

f. i København 3.5.1949,

g. 10.8.1984 med LIS TONNE ANDERSEN, datter af fabri-
kant JENS ANDERSEN og hustru JYTTE GRETA ANDERSEN f. MO-
GENSEN.

Peter Jørgen er således det niende led i slægten Lohff og
det elvte led i slægten Brasch.

Slagten B R A S C H fra 1 5 7 0

og sidelinierne

Slagten M A T T I N G fra 1 5 3 6

Slagten G L A N N fra 1 6 7 2

JENS SØRENSEN BORRE

Præst i Hvorslev og Gerning sogne (ca. 8 km SØ for Bjerringbro) fra 1596 til sin død 1640.

Det må formodes, at han er født omkring året 1570.

Hans søn

Hans efterfølg. i embedet var Christen Jensøn Brasch, og der kan næppe være tvivl om, at Jens Sørensen Borres sønnesøn Christen Ottosøn Brasch er opkaldt efter denne. Vort slægtsnavn BRASCH stammer således fra året 1680, det år, da Christen Ottosøn Brasch blev født. Men den lige linie, dog uden navnet Brasch, går jo tilbage til præsten Jens Sørensen Borre, der formentlig er født ca. 1570. Slægten kan med andre ord idag (1984) føres 414 år tilbage.

OTTO JENSEN HOSLEFF (dog snarere HVORSLEV, hvor faderen var præst).

f. ca. 1630-40 på Hvorslevgård. Personel kapellan i Grønbech og Svostrup fra 23.7.1665 til 1723. Tillige provst over Lysgaard Herred fra 1683.

Død 19.6.1723 i Grønbech. Han var således præst i 19 år og tillige og tillige provst i yderligere 40 år. Ialt i embede i 59 år. Nu kaldtes han også Grønbech.

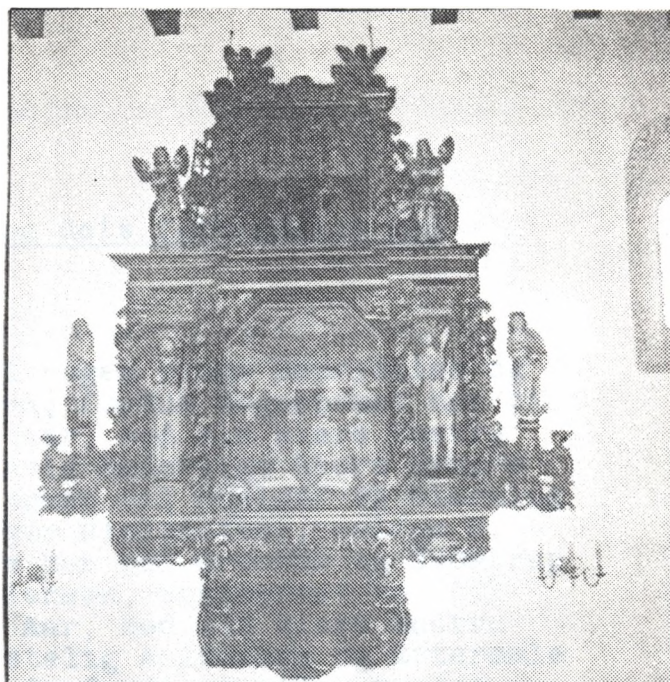
g.m. JOHANNE NIELSDATTER LIND (se denne).

Af deres otte børn blev fire af sønnerne præster (el. provster) og de fire døtre blev gift med præster. De er lidt vanskelige at hitte rede i, da sønnerne foruden faderens navn Otto, der bliver til Ottesen, føjer et andet navn til, f.ex. Lind, Grønbech, Fogh og BRASCH, som herefter bliver slægtens navn. Det er utvivlsomt taget efter faderens efterfølger i embedet i Hvorslev-Gerning sogne, hvis navn var Christen Jensen Brasch.

På de følgende fem sider bringer jeg et optryk om et Epitafium i Grønbæk kirke og dets forbindelse med slægten Brasch:

Epitafium i Grønbak Kirke af-
bildende Niels Christensen Lind
med sin hustru Maren Nielsdat-
ter f. Fogh flankeret af Otto
Jensen Hosleff og dennes hustru
Johanne Nielsdatter Lind, dat-
ter af det ældre præstepar i
ridten.

Grønbak Kirke beliggende imellem
Silkeborg og Bjerringbro.

Gravtavle over forgængeren i
skoledet Niels Petersen Fogh,
der var fader til Epitafiets
ældre præstekone Maren Niels-
datter Fogh.

Epitafium i Grønbæk Kirke og dets forbindelse med slægten Brasch.

"Gud til Ære, dette Guds Hus til nogen ringe Beprydelse og salige H. Niels Christensen Lind, fordum Sognepræst her til Grønbæk og Svostrup Sogne i 37 Aar, med sin kiere Hustru Maren Nielsdatter Fogh, samt deris hæderlige kiere Svogre og Børn H. Tomas Jensøn, Sognepræst til Hosløff og Gierning Sogne, med sin kiere Hustru Inger Nielsdatter, salige H. Søren Jensøn, Guds Ords Tienere her til Grønbæk og Svostrup Sogne, 81 Aar sampl., H. Otto Jensøn, Sognepræst her til Grønbæk og Svostrup Sogne i 59 Aar, med sin kiere Hustru Johanne Nielsdatter til en kristelig Amindelse og Eftermæle er dette Epitafium bekostet og forferdiget til Pinsedag Anno 1668, den 20. Maj."

Sådan lyder teksten på epitafiet i Grønbæk Kirke, og i Grønbæk-Ans kirkeblad for maj 1948 har sognepræst Olaf Jessen, præst ved Grønbæk Kirke fra 1926 til 1952, skrevet om epitafiet:

"Det store billede viser os to præstepar ved hinandens side. Den ældre præst med det grå skæg som står i midten med sin hustru er Niels Christensen Lind, som var præst her fra 1628 til 1665. Han var møllersøn, født i Seglflod Mølle ved Aalborg, men senere opfødt i Rindsholm Mølle, eller som det hed dengang Skaber Mølle. Hans hustru er Maren Nielsdatter Fogh, datter af formanden her i embedet pastor Niels Pedersen Fogh, hvis ligsten med portræt er indmuret i våbenhuset. De yngre præstefolk, som står på hver side af de gamle er Otto Jensen og hustru Johanne Nielsdatter Lind, datter af Niels Christensen Lind. De to præstekoner ved hinandens side er mor og datter og epitafiet i forbindelse med ligstenen i våbenhuset er minder om en slags præstedynasti, som gennem tre slægtsled i over hundrede år, fra 1610 til 1723 var præstefolk her."

Det er især de yngre præstefolk: brødrene Søren Jensen, Tomas Jensen og Otto Jensen, der må interessere efterkommerne efter sidstnævnte Otto Jensen, Hoslef eller Grønbech.

Søren Jensen blev i 1659 kaldet til at efterfølge sognepræsten Niels Christensen Lind, men døde før denne. Ved sin død var Søren Jensen kapellan, han nåede ikke at komme i embede som sognepræst.

Tomas Jensen er malet på det øverste mindre billede sammen med sin hustru Inger Nielsdatter Lind, han blev i 1657 sognepræst i Hvorslev og Gerning sogne og kom således til at bo som præst i sit barndomshjem.

Otto Jensen, den af brødrene der kommer slægten Brasch mest ved, sognepræst i Grønbæk og Svostrup Sogne fra 1665, står ved sin svigerfar præsten Niels Christensen Linds side. Yderst til højre ved siden af sin mor, Maren Nielsdatter Fogh, ses hans hustru Johanne Nielsdatter Lind. Hun blev præstekone i sit barndomshjem.

Søren Jensen var ugift. Otto Jensen og Tomas Jensen var gift med to søstre og havde præsten Niels Christensen Lind som svigerfar. Han døde i 1665 og formodentlig er familien straks derefter gået i gang med at lade epitafiet udføre. Det er skåret i barok og blev ophængt i kirken i maj 1668.

Man kan undre sig over at en præstefamilie på den tid, som vel ikke havde overdådige indtægter af deres embeder, kunne magte at indlade sig på så kostbart et foretagende, som at lade dette mindesmærke for familien udføre.

Tiderne var ellers barske nok. I det forudgående halve århundrede havde Danmark, senest 1657 til 1660, udkæmpet tre krige med Sverige om overherredømmet i Norden og tabt. Der- til kom Christian IV's kostbare deltagelse i Trediveårskrigen. I forbindelse med krigen fulgte invasion af fremmede tropper ind i Danmark fra syd, hvorved ulykken ramte Jylland først og hårdest. Resultatet af hver invasion var et hærget og plyndret land med en befolkning på sultegrænsen. Sådan var vilkårene, men når freden så kom og fjenden var ude af landet, blev skjulte værdier hentet frem og befolkningen tog fat på at bygge en ny tilværelse op.

Præsten Niels Christensen Linds efterlevende familie må, trods alt, i 1665 have været ganske velstillede.

De tre brødre Søren, Tomas og Otto Jensen stammer fra Hvorslev præstegård. Deres far var Jens Sørensen Borre. Han var sognepræst i Hvorslev og Gerning sogne fra 1596. Når han benævnes Borre, må det betegne at han stammer fra landsbyen Borre, der ligger få kilometer syd for Hvorslev. Borre er ikke en kirkeby, så han kan næppe have været præstesøn. Navnet Borre kan han have fået tillagt efter sit fødested ved immatrikulationen på Københavns Universitet; men navnet har ikke af samtiden været betragtet som et slægtsnavn. Hans sønner kalder sig Jensen (Jensøn) og tager ikke navnet Borre i arv. I magister Poul Poulsens "Catalogus Pastorum Aarhusiensis" benævnes han Jens Sørensen Borne, men andre kilder kalder ham Borre, så Borne må være en trykfejl.

Hans søn Otto Jensen har til skiftende tider fået tilnavnene Hoslef efter sit fødested, formodentlig som student ved universitetet, og Grønbech som præst ved Grønbæk Kirke.

Otto Jensen havde otte børn, der efter gammel skik kom til at hedde henholdsvis Ottosøn (Ottesen) eller Ottosdatter, men yderligere fik hver et slægtsnavn. Således kom tre til at hedde Grønbech, to Lind, een Fog og een Brasch. En søn eller datter er ukendt.

Som det vil ses kendes de nævnte navne fra slægtens mands eller kvindeside, dog med een undtagelse. Een har fået et navn der falder udenfor dette mønster, nemlig Christen Ottesen Brasch.

Magdalene Matzen skriver i sin bog "Optegnelser om Slægten Brasch" i forbindelse med omtale af Christen Ottesen Brasch: "her forekommer altså navnet Brasch første gang i slægten, hvorfra det stammer vides ikke, ofte var det en ven eller kaldspatron, der blev opkaldt, og her som så ofte er navnet blevet antaget som slægtsnavn og gået videre til efterkommerne."

På tavlen med præsterækken i Hvorslev Kirke nævnes som Jens Sørensen Borre's efterfølger i embedet: Christen Jensen Brasch. Ifølge Poul Wendelboe Brasch's optegnelser var han søn af Jens Jensen Brasch, præst ved Kovsted Kirke ved Randers, og blev gift med Jens Sørensen Borre's enke eller datter.

Der kan næppe være tvivl om at Christen Ottesen Brasch er blevet opkaldt efter sin farfar Jens Sørensen Borre's efterfølger i embedet: Christen Jensen Brasch.

Otto Jensen Hoslef eller Grønbech

havde ifølge Wibergs Præstehistorie otte børn, "som alle i hans Levetid kom i Præstestand og fire Sønner vare Provster":

Kirstine Ottosdatter Hoslef eller Grønbech,
gift med Christoffer Rasmussen Lime, præst i Fjaltring-
Trans sogne 1675.

Niels Ottesen Lind,
præst i Hinge-Vinderslev sogne 1711. Født ca 1666, død 1736.
Gift med enken efter formanden i embedet, Dorthea Hansdatter
Bruun.

Søren Ottesen Grønbech (Lind eller Linde),
præst i Røgen-Sporup sogne 1691. Provst over Gierne Herred
i Aarhus Stift 1714. Født ca 1667, død 1748. Gift med
Karen Nielsdatter. (Epitafium i Røgen Kirke).

Jens Ottesen Grønbech,
præst i Roslev-Nybjerg sogne 1700. Født ca 1668, død 1749.
Gift: første gang med Helene Nielsdatter Farstrup, død 1712,
anden gang med Karen Andersdatter Høyer, død 1724, tredje
gang med Maren Lauritsdatter Weidemann.

Ellen Ottosdatter Grønbech,
født 1675, død 1756. Gift med Niels Cortsen Bisted i hans
andet ægteskab, præst i Tem sogn 1675.

Christen Ottesen Brasch,
præst i Ny- og Gammelsogn på Holmsland 1707. Født 1680,
død 1732. Gift med Elisabeth Augsborg eller Husborg.

Laurits Ottesen Fog eller Grønbech,
præst i Lønborg-Egvad sogne. Provst 1731. Født 1681,
død 1737. Gift med enken efter formanden i embedet, Margrethe
Knudsdatter Guldager.

En søns eller datters navn og levnedsløb er ukendt.

Otto Jensen Hoslef eller Grønbech og sønnen
Søren Ottesen Grønbech

havde begge været i deres embeder i over 50 år. De er derfor optaget i Gerhard Treschows værk fra 1753:

"Danske Jubel-Lærere, som efter Reformationen i Dannemark og Norge i offentlige Embeder ved Skole, Academie og Kirken have tient 50 Aar og derover."

Teksten lyder sådan:

"Grønbech (Otto Jensen) Sogne-Præst for Grønbech og Svostrup Menigheder i Aarhus Stift. Han brugte just ikke det Tilnavn Grønbech, hvilket Sønnen siden tog af Stedet hvor han var fød; af M.P. Poulsen i hans Catal. Pastor. Aarh. p. 31 bliver han kaldet Otto Jensen Hoslef. Men siden baade Faderen og Sønnen have været Jubel-Lærere, har jeg vildet anføre dem begge samlede på dette Sted. Hr. Otto Jensen var først Collega paa fjerde Aar, blev siden Sogne-Præst for ovenmældte Menigheder og ordineret af D. Grave den 17. Aug. 1664. Blev Provst over Liusgaard Herred 1683 og døde den 10. Juni 1723. Havde altså været Provst i 40 Aar, Præst i 59 Aar, og tient i offentlige Embeder over 62 Aar.

Grønbech (Søren Ottesen) Sogne-Præst for Røgen og Saarup Menigheder, og Provst over Gierne Herred i Aarhus Stift. Af M.P. Poulsen i hans Catal. Past. Aarh. pag. 14 kaldes han med Tilnavn Linde, hvilket må være forskrevet, efterdi han bestandig skrev sig som Grønbech efter Stedet hvor han var fød. Hans Fader var ovenmældte Hr. Otto Jensen; han blev fød 1667, han blev Præst 1691, Provst 1714, og døde 1748. Havde altsaa været Præst i 57 Aar, og er bleven 81 Aar gammel.

Saaledes har da Fader og Søn tient i offentlige Embeder i 116 Aar, og levet over 160 Aar."

Wibergs Præstehistorie giver enkelte præster karakteristik, Otto Jensen er en af dem og den lyder: "tro og redelig".

JOHANNE NIELSDATTER LIND

f.

d.

g.m. OTTO JENSØN HOSLEFF (el. HVORSLEV) (se denne).

Datter af præsten NIELS CHRISTENSEN LIND, der var præst i Grønbæk og Svostrup i 37 år fra 1628 til 1665.

Hendes moder var MAREN NIELSDATTER FOGH, der var datter af NIELS PEDERSEN FOGH, der var præst i Grønbæk-Svostrup fra 1610 til 1628, da embedet gik over til svigersønnen Niels Christensen Lind.

Niels Pedersen Fogh er begravet i Grønbæk kirke. Han er afbildet på mindestenen, der har følgende inskription: "Her ligger begravet hæderlig mand her Niels Petersen Fogh lordom sognepræst her 1611 til 1628".

forts.

CHRISTEN OTTOSØN BRASCH

som slægten altså tager navn efter er født i Grønbech præstegård ca. 1680. Det er mellem Silkeborg og Bjerringbro. Er præst i Ny-og gl.Sogn, hvor han dør, d. 24.6.1732 på Holmsland.

Demitteret fra Århus skole 17.7.1696, Efter teologistudiet kaldet til sognepræst for Ny og Gammel Sogn på Holmsland 7.3.1707 af Mogens Wendelboe til Søegaard på Holmsland, hvis navn han gav sine sønner som tilnavn til slægtsnavnet Brasch. Han var jo "Kaldspatron".
g.m. ELISABETH AUGSBURG (evt. HUSBORG),

Der var i ægteskabet tre børn:

Datteren Marie Elisabeth f. 1710 g.m. præsten Peder Spandeth. Sønnen Niels Spandeth blev dbt. i Ny Sogns kirke 24.8.1749.

Mogens Christensen Wendelboe Brasch f. 12.9.1712
(se næste side) og

Arent Brasch f. 1715. Student fra Kolding skole 1736, Teologisk eksamen 1740. Hjelpepræst hos præsten Jørgen Wedel med successionsret ved kaldsbrev fra Baron Otto Henrik Juel til Ryssensten, dat. Lundbæk, 14.7.1742.

I 1742 dør Wedel og Arent Brasch gifter sig med hans enke Gjertrud Kjær. Blev senere provst i Vandflod herred og døde 1780. Der var en datter Elisabeth Brasch, der døde i en ung alder.

Hans søn

MOGENS CHRISTENSEN WENDELBOE BRASCH

f. 12.9.1712

d. d. 29.9.1743 i Lihme sogn i Salling, hvor han var præst.

Student fra Ribe skole og efter teologisk embeds-eksamen kaldet til præst i Lihme i Salling (Viborg amt) af Justitsråd Bartholin til Kaas i året 1737.

g.m. MARIE SOFIE PAULSDATTER STAUNING der fødtes i 1739, datter af præsten i Stauning, Poul Pedersen. Der var een datter og to sønner i ægteskabet, hvoraf den yngste søn MOGENS BRASCH blev født efter faderens død, altså i 1744. Han blev landmand og ejede proprietærgården Aarupgaard ved Horsens. Han døde i en ung alder. Der var to børn (der syntes at have været i huset hos farbroderen Christen Wendelboe Brasch), Hans Chr. Brasch, der blev apotheker og nævnes som Overmedicinalråd i Norge i 1815.

Datteren Karen Brasch blev gift med proprietær Lang (el. Lange) i Karsbjerg.

Et maleri af Mogens Brasch er i Henning Tretow-Loofs besiddelse. Han er altså en broder til dennes tip-tip-oldefader Christen Wendelboe Brasch f. 15.11.1742.

Hans søn

Mogens Wendelboe, som han ofte kaldtes, er sikkert opkaldt efter faderens, Christen Ottosøn Brasch, kalds- patron hr. Mogens Wendelboe til Søgaard.

CHRISTEN WENDELBOE BRASCH

f. i Lihme i Salling 15.11.1742.

d. i Hillerslev 18.1.1818, som præst i Hillerlev og Kaustrup. Student fra Viborg skole 30.7.1757, teologisk embeds-eksamen 1764. Synes at have taget ophold ved Horsens, hvad der måske har bidraget til at kalde den yngre broder Mogens Brasch til denne del af landet. Han købte jo Aarupgaard i Tamdrup sogn ved Horsens. Fra 1765 til 1766 er Christen uordineret medhjælper i Aale og Tørring hos provst Hans Cramer indtil dennes død. Cramers første kone var født Stauning og var efter al sandsynlighed søster til Christens moder.

Herefter opholdt han sig indtil juli 1768 hos sin broder Mogens Brasch på Aarupgaard. Han prædikede i omegnens kirker bl.a. i Hatting, hvor han traf den smukke jomfru HENRIKKE HATTING (se denne), med hvem han blev gift d. 20.7.1771.

På herregården Urup vandt han ejeren, oberstinde Grabow's yndest, og han var ofte en kær gæst der. Af hende blev han d. 10.6.1771 kaldet til præst for Lerup og Tranum i Thy. En måned efter giftede han sig med Henrikke Hatting. Oberstinden skal ved den lejlighed have foræret ham 1000 Rigsdaler, en betydelig sum efter den tid, tilligemed sit billede "malet i olie". Fra 1783 var han præst i Hillerslev. I tiden fra 1768 indtil 10.6.1771 havde oberstinde Grabow ønsket ham ansat som personel kapellan i Broust hos den gamle Vilhelm Riis, hvor han tillige skulle fungere som tysk slotspræst på Bratskov, hvor oberstinden synes at have opholdt sig meget. Hans kaldsbrev er dateret 22. 7. 1768. Han boede i den tid på Bratskov.

Der fødtes to drenge i ægteskabet. Den første, Hans Brasch, f. 1773 døde allerede 1.8.1777. Først fem år senere fødtes

Hans søn
Det fortælles, at han i hjemmet var den frygtede eneheriker. "Et fruentimmer behøver ikke at lære anden historie end sine potters og panders, og ikke mere geografi, end at hun kender vejen til sit fædebur og sin kælder".

HENRICKE HATTING

f. 1750

d. 13.2.1816 i Hillerslev præstegaard

g.m. CHRISTEN WENDELBOE BRASCH (se denne) 20.7.1771.

Hendes forældre var præsten HANS HENRIESEN HATTING, der døde 1765 og ANNIKE CATHRINE STEENSTRUP f. i Torrild 1718.

Der var ti børn i ægteskabet.

Moderens forældre var JACOB STEENSTRUP f. 1683 g.m. ANNE CATHRINE BRORSEN i Torrild. Han var magister og provst.

Henrickes farfader var præsten HENRICH JØRGENSEN HATTING f. ca. 1700. Farmoderens identitet er ikke fastslået.

Oldefaderen, altså Henrich's fader, hed JØRGEN JØRGENSEN HATTING g.m. ELLEN HENRIASDATTER KRABBE, datter af ANNA KRABBE

g.m. magister og provst i Vejle HENRIK PONTOPPIDAN f. 1608, d. 1671. Hvorfor datteren fører moderens navn vides ikke.

Vi skal herefter gå fire eller fem led tilbage (der ikke har kunnet identificeres), hvor vi befinder os i reformationstiden (indført af Christian d. III) altså kort efter 1536.

Efter dette tidspunkt indvandrede fra Holland den først kendte af denne slægt, nemlig præsten SILGBRANDT HATTING, der blev sognepræst ca. 5 km vest for Horsens, der idag hedder Hatting, idet, som det fortælles, "det ganske Herred tog navn efter ham". Han har utvivlsomt været højt elsket og estimeret.- Da Henricke første gang mødte sin Christen var hun 17-18 år gammel. Hun opholdt sig da hos sin moster, der var gift med mølleren ved Bygholm Mølle. En velhavende, men jævn mand. Henricke, der nok har haft visse ambitioner, var ikke begejstret for opholdet hos de gammeldags, og som sagt jævne, møllerfolk, og da den yndede og veltalende kandidat friede, sagde hun Ja, skønt hans person næppe har kunnet rose sig af ydre fortrin, høj og mager og med en "aparte optræden". Men ikke hun har betragtet ham som sin redningsmand fra "møllermiljøet". Men møllerfolkene syntes godt om ham. Måske har de følt sig beæret. Henricke var kendt for sin store skønhed, men allerede inden brylluppet i 1771 fik hun kopper, der vansirede hendes sukke ansigt for altid.

Hendes søn

HANS ADAM FREDERIK BRASCH

f. 29.2.1782 i Lerup præstegård.

d. smstds. 23.12.1847.

g. 3.5.1810 med KAREN GLAHN (se denne).

Efter at have taget sin teologiske embedseksamen blev han 17.11.1809 kapellan ved Budolphi Kirke i Ålborg indtil han blev sognepræst i Lerup og Tranum 1.8.1817. Her var han til sin død i 1847.

I ægteskabet var der syv børn:

A. Christian Henrik Brasch, f. 4.8.1811, d. 28.5.1894.

B. Hans Jørgen Høegh Brasch, f. 11.12.1812, d. 21.4.1900.

Opkaldt efter pastor Høegh i Gentofte, tidligere præst i Hillerslev, der tog sig af Hans Adam under dennes studietid i København.

C. Henriette Hatting Brasch, f. 21.5.1815, d. 31.12.1897.

D. NICOLAJ EDINGER BALLE BRASCH (min oldefader) f.15.3.1817, d. 29.1.1884.(se denne).

E. Carl Frederik Brasch, f. 20.1.1819, d. 16.12.1833.

F. Johanne Bolette Brasch, f. 19.8.1820, d. 4.4.1907.

G. Ove Nalling Brasch, f. 7.7.1823, d. 26.2.1901.

I 1804 - året før han tager sin teologiske embedseksamen er Hans Adam på besøg hjemme hos forældrene (Christen Wendelbo Brasch og Henrikke f. Hatting) i præstegården i Hillerslev. På et af forældrenes årlige "vennemøder" - der denne gang stod på "Teglgaarden" hos Johan Henrik Glahn, forpagter af "Teglgaarden" og "Euderupholm" i Aalborg Stift, senere ejer af "Koeslund" i Dronninglund Herred - ser han første gang sin tilkommende, jomfru Karen Glahn. Fra dengang fortælles således om dette møde:

"Det var et billede fuldt af sol og sommer. Den lange vognrække og Hans Adam, der red ved siden af vognene i højrodfrakke og lod hesten gøre Caprioler; og da de kom til "Teglgaarden" stod jomfru Karen udenfor i rød "Hvergangs-Kjole". De spiste så under nogle store lindetraer ude i gården, og

den unge student var ikke sen; han hjalp Karen med at lægge dugen sammen og gjorde sig så nyttig, som han kunne, for at være i hendes nærhed, og da veninderne drillede hende, slog hun med nakken og forsikrede, at "sådan en srule student havde hun set før".

Efter sin eksamen i 1805 boede Hans Adam hos forældrene i Hillerslev, hvor han bistod faderen i dennes præsteembede og i 1806 bliver han så forlovet med sin Karen. Efterladte breve tolker hans utålmodige længsel efter foreningen, men først efter at han har fået kapellan-embede 17.11.1809 ved Budolphi Kirke i Ålborg bliver de gift 3.5.1810.

De begyndte således deres ægteskab i et lille hus i skolegade i Ålborg. Men fra 1.8.1817 var de præstefolk i Lerup og Tranum. Her voksede altså syv poter op. Men mere end det, kom til at hvile på de unge præstefolks skuldre. Der skete nemlig følgende: Karen Glahns et år yngre søster Nette Magdalene Glahn var den 24.5.1804 blevet gift i Skørping med sognepræsten i Råhr - nabosognet til Lerup og Tranum - Børge Pontoppidan (f. i Sorø 26.7.1768 og død i Råhr 20.6.1814).

Dette dødsfald sker altså knapt halvanden måned før Hans Adam og Karen flytter til Lerup. Den stakkels enke stod nu med seks uforsørgede børn. Disse fik nu deres andet hjem i Lerup præstegård. "Tante Pontoppidan", som hun kaldtes, flyttede til Ålborg. Hun var da 30 år. Fra denne familie nedstammer den store gren af den pontoppidanske slægt, der kaldes Råhr-linien. Det gik dem godt alle seks. Men især vil vi interessere os for Hendrik Pontoppidan f. i Råhr 21.3.1814. Han og fatteren Nikolaj Edinger Balle Brasch fik senere i livet stor betydning for hinanden.

Om HENDRIK PONTOPPIDAN (se denne).

Hans søn

KAREN GLAHN

f. 5.6.1783

d. i Hobro 3.3.1867

g. 3.5.1810 med HANS ADAM FREDERIK BRASCH (se denne).

Datter af JOHAN HENRIK GLAHN f. 1752, forpagter af Teglgården og Buderupholm (i Ålborg amt), senere ejer af Roeslund i Dronninglund Herred. Han døde i 1819. Karens moder hed BODIL BØGH, f. i Thrige præstegård i 1750 og døde i Ålborg 1825. seks år efter mandens død.

Farfaderen, ADAM VILHJALDT GLAHN, f. i København 23.11. 1707 og d. i Alling 1.12.1780, var proprietær og provst i Gjern Herred og Alling. Han blev gift 23.10.1750 med METTE MAGDALENE ESMANN f. 1720, d. 1776.

Oldefaderen, Adams fader, var hofkok og hed HENRIK CHRISTOPHER GLAHN, f. 1672, d. 1757, g.m. ABEL CHRISTINE MEYER, f. 1667, d. 1751.

Karens moder, Bodil Bøgh, var datter af HANS JØRGEN BØGH, f. 1714, d. 10.6.1773, g.m. ANNE SØRENSDATTER SKÆG, en rig møllerdatter fra Skægsmølle ved Odder. De havde 13 børn.

Da Karen blev enke i 1847 flyttede hun med sin datter JOHANNE BOLETTE BRASCH (Nikolaj's søster) til en lille lejlighed hos købmand Hassing på Ny Torv i Ålborg. Men allerede i 1849 flyttede hun og Bolette ned til Århus til sønnen HANS JØRGEN HØEGH BRASCH, der på det tidspunkt var godsforvalter på Marselisborg. Forinden - indtil 1838 - havde han været fuldmægtig hos kammerraad Kirstein på Lindenberg.

I 1853 var Karens svigerdatter (gift med sønnen Nikolaj i Hobro) død af tuberkulose kun 27 år gammel. Karen og datteren Johanne Bolette flytter da ned til Hobro for at bo hos sønnen Nikolaj Brasch i den grå gård, hvor Karen boede indtil sin død i 1867.

At Karen ved sin mands død var flyttet netop til Ålborg skyldtes nok, at der boede hendes yngre søster METTE MAGDALENE PONTOPIDAN, præsteenken fra Rær (nabosognet til Lerup og Tranum). Hos hende havde drengene fra Lerup boet, da de gik i skole i Ålborg.

NIKOLAJ EDINGER BALLE BRASCH

f. i Ålborg 15.3.1817

d. i Hobro (Den grå Gård) 29.1.1884.

g. 2.8.1845 med RASMINE JANSEN, datter af byfoged Jansen i Hobro. Hun er f. i Hobro 15.11.1825 og d. i Hobro allerede d. 1.3.1853. Nærmere om Rasmine Jansen (se denne).

Nikolaj Brasch blev Hobros "store mand". Som sidste led i en præsteslægt, der går tilbage til hans 3xtip-oldefader, præsten i Hvorslev og Gerning sogne fra 1596 til hans død i 1640, JENS SØRENSEN BORRE (navnet BRASCH blev først antaget af hans tip-oldefader CHRISTEN OTTESEN BRASCH, f.1680), brød han traditionen og blev forretningsmand i den helt store stil, storkøbmand, som man vel kaldte det dengang.

Han blev landstingsmand, svensk-norsk vicekonsul, Ridder af Dannebrog og af den svenske Vasaorden.

Vi er så heldige, at vi er i besiddelse af en serie af breve fra 1840 til 1847, hvor den i 1840 kun 23-årige Nikolaj skriver til "sine kjære og dyrebare forældre", Hans Adam Frederik Brasch og Karen f. Glahn, i Lerup præstegård.

Foruden den kærlighed, respekt og hengivenhed der strømmer forældrene i møde igennem disse breve, får vi, hans efterkommer, en guldgrube af oplysninger om den unge Nikolajs vej fra handelslærling i Hobro hos købmand Sørensen og til han før sit tredvte år er etableret som storkøbmand med kornhandel, brændevinsbrønderi, landbrug og teglværk. Men da disse breve følges med denne slægtsbog kan alt dette læses for sig og behøver ikke gentagelse her.

I ægteskabet med Rasmine Jansen er der fire børn:

1. Victor Sigismund Brasch, f. 3.12.1846, d. 21.8.1849,
2. KAREN HENRIETTE BRASCH f. 10.2.1848, d. 21.5.1900 (min farmor)
3. Hans Adam Frederik Brasch, f. 14.1.1850, d. 13.6.1850,
4. Elise Juliane Brasch, f. 31.7.1851, d. 8.6.1852.

Som man kan se heraf er dette den rene elendighed. De tre af børnene dør som ganske små, og deres moder, Rasmine ("min lille mus", som Nikolaj kaldte hende) dør kun 27 år gammel. Alle - det ved vi idag - af tuberkulose, eller som man den gang kald-

te det, "brystsyege", uden at man blot anede, hvor smitsomt det var.

Kun Karen Henriette overlever som ved et mirakel. Var hun også død dengang, var der ingen af os gamle Lohff-Brasch-Hobroere, der havde eksisteret idag. -

Jeg tror og håber, at læseren af denne slægtsberetning vil være enig med mig i, at Nikolaj Brasch er den person i vor slægt, om hvem den største beundring, sympati og medfølelse samler sig. Hans enestående forhold til forældre og søskende, hans frejdige gå-på-mod med sit virke, hans lune og humor og sidst hans tragedie. Efter kun syv et halvt års ægteskab bliver han enkemand. Tilbage har han kun sin 5-årige datter Karen Henriette. Hans "lille mus" er død 27 år gammel og tre af de fire børn er døde som spædbørn. Han eneste trøst i al denne elendighed er hans moder Karen Brasch, der siden faderens, Hans Adam Frederik Brasch's død i 1847, havde sit hjem hos Nikolaj i den grå gård i Hobro. Karen Glahn, som hendes fødenavn var, havde altid været en stærk kvinde og hendes støtte til sin søn i al hans sorg har sikkert været stor.

Hun boede hos sin søn i tyve år indtil sin død i 1867. Tre år efter, i 1870, bliver Karen Henriette gift med "sin Lohff" og om den dramatiske udvikling, der førte til dette ægteskab med min farfar Frederik Ferdinand Lohff (senere Tretow-Loof) kan man læse under optegnelserne om denne.

Nikolaj har altså været enkemand fra sit 36. år. Han er 50 år da moderen dør og da datteren bliver gift i 1870 er han altså 53 år gammel. Vel stadig en mand, der ikke er gammel, men nu helt alene i det store hjem. Og hans eneste datter er efter et hu-hej ægteskab med lynets hast flyttet fra byen. Hun bor herefter i Århus indtil sin faders død i 1884.

Ifølge et brev fra Nikolaj Brasch til forældrene i Lerup Præstegård, dat. 2.marts 1841 fremgår det, hvorledes det gik til, at Nikolaj fik købt den grå gård af enkefru Jelstrup.

Det står klart, at Nikolaj Brasch købte den i 1841 (indirekte) af en Kjeldsen, der havde overtaget den af en prokurator Nielsen der havde købt den af enkefru Kjeldsen mod at få tilskrevet dens prioriteter på 1.900 Rigsdaler. Gården har familien Kjeldsen sat i stand, hvorved hovedbygningen er blevet indrettet til en "kjøbmand", men desforuden til een familie til.

Begge lejligheder har Kjeldsen udlejet, den ene til en Fränkel, og den anden til toldmesteren Greve Rantzau. Til Gaarden er en stor Have og en fortrinlig Gaardsplads.

Kjeldsen giver ikke med sin gode Vilje Slip paa Gaarden, men da fru Jelstrup ikke har fået den sidste ~~debr~~-termin betalt og vi nu hurtigt nærmer os juni-terminen, så er fruen ikke uvillig til at opsiges kapitalen. Dette sker, da Kjeldsen ikke kan skaffe den nødvendige kapital, ej heller fra "familien", der før havde hjulpet, men nu sagde nej.

Nikolaj Brasch overtager så til sidst gården for 2000 Rigsdaler efter snedigt først at have afgivet sit tilbud kort før juni-terminen 1841. Dette bliver så årstallet for overtagelsen af den grå gård, der så skulle være i den Brasch-Lohff'ske besiddelse indtil året 1900, altså i 59 år.

Lad os nu se lidt på beboerne i Den grå Gård:

Ja, først og fremmest var den Nikolaj Brasch's hjem fra 1841 og til hans død i 1884. Efter hans Fader, præsten i Lerup Hans Adam Frederik Brasch's død flyttede moderen Karen f. Glahn i 1848 til sin søn Nikolaj i Hobro. Hvor hun forblev indtil sin død i 1867. Hun havde medbragt sin datter, Nikolajs søster, Johanne Dolette Brasch, der da var 27 år.

Ved Karen Glahn's død sker der opbrud i hjemmet, idet Johanne Bolette rejser til broderen Ove Malling Brasch i København, hvor hun dør ugift i 1907.

Den også den 10-årige Anna Magdalene Brasch, datter af Nikolajs broder Hans Jørgen Høegh Brasch i Århus, kommer hjem til forældrene i Århus efter at have boet hos sin onkel Nikolaj fra sit tredje år, opdraget af sin farroder, Karen Glahn og sin tante Johanne Bolette Brasch.

Men først og fremmest var den grå gård jo rammerne om Nikolajs og hans kone Rasmine Jansens kortvarige ægteskab. Som tidligere fortalt døde hun som 27-årig af tuberkulose, ligesom tre af hendes og Nikolaj's fire børn døde som ganske små. Rasmine fik således kun syv år, 1845 til hun døde 1853, som "fruen på gården".

Fra 1867 var der således kun Nikolaj og hans da 19-årige datter datter, Karen Henriette, tilbage i det store hus.

Ja, tilbage var vel også den gamle bogholder Borregaard og husbestyrerinden, jomfru Preis, samt ikke at forglemme frøken Elisa Schaumburg, der i mange år var en slags major domus.

RASMINE JANSEN

f.i Hobro 15.11.1825

d. " 1.3.1853 af tuberkulose.

Hun var datter af byfogeden i Hobro HANS BILLESKOV JANSEN

f. 1788, d. i København 14.5.1852 og dennes hustru ELISE

JULIANE HØM f. i Hobro 1795, d. smstds. 17.11.1829.

Farfaderen var RASMUS JANSEN f. i Horsens 30.11.1746, d. i Ålborg 26.6.1827. Hans kone var FREDERIKKE PETERSEN dbt. 26.3.1755, d. 26.8.1794.

Rasmus Jansens fader var HANS PETER MICHELSEN JANSEN, d.1757, g.m. KAREN RASMUSDATTER STOUMANN. -

I oplysningerne om Rasmines mand, Nikolaj Brasch (se denne) er der fortalt om Rasmine og hendes korte og plagsomme liv. Som 27-årig dør hun af tuberkulose efter at have lagt tre spæde børn i graven, døde af den samme sygdom. Dengang vidste man ikke noget om tuberkulosen og hvor smitsom den er. Man kaldte det "brystsyge" og kunde ikke gøre meget ved den.

Hun efterlader sig ved sin død sin mand kun 36 år gammel og sit næstældste barn, det eneste af fire, kun 5 år gammel, datteren KAREN HENRIETTE BRASCH, sin farmoder.

Hendes datter

KAREN HENRIETTE BRASCH

f. i Hobro 10.2.1848

d. i København 21.5.1900 på kommunehospitalet.

g.m. FREDERIK FERDINAND LOHFF 31.7.1870 (se denne).

Datter af NIKOLAJ EDINGER BALLE BRASCH og RASMINE BRASCH født
JANSEN (se disse).

Om Karen Henriettes vanskelige vej til ægteskabet med Fre-
derik Ferdinand er der nærmere skrevet i optegnelserne om
denne.

Når vi interesserer os for min tipoldemoder, Karen Glahn's, søster Mette Magdalene Glahn, så skyldes det dels, at hendes syv uforsørgede børn efter faderen, præsten i Rør, Børge Pontoppidan's død i 1817, blev optaget i præstegården i Lerup hos deres mors søster Karen og hendes mand præsten Hans Adam Brasch, dels at samtlige syv børn kom godt i vej. Navnlig vil vi hæfte os ved sønnen HENDRIK PONTOPPIDAN, min oldefader, Nikolaj Brasch's kødelige fætter (mødrene var jo søstre) Han var tre år ældre end Nikolaj og de to kom til at betyde meget for hinanden.

Men lad os begynde med Hendriks moder METTE MAGDALENE PONTOPPIDAN f. Glahn . Hun blev født på Teglgården 21.5.1784 og hun døde i Ålborg 9.8.1848. Hun blev gift i Skørping 24.5.1804 med sognepræsten i Rør, Hansted og Vigsø BØRGE PONTOPPIDAN f. i Sorø 26.7.1768, d. i Rør 20.6.1817 og er begravet der ved kirkemuren. Mette Magdalene og søsteren var således nabo-præstekoner i henholdsvis Rør og Lerup.

Den store slægt Pontoppidan har opdelt sig i tre linier, hvoraf den ene er "Rør-linien", der udgør decendentterne af præsten i Rør BØRGE PONTOPPIDAN og hustruen METTE MAGDALENE f. GLAHN. Denne slægtslinie er således direkte forbundet med min (Henning Tretow-Loof), idet min oldefader Nikolaj Brasch har fælles morfader med fættøren Hendrik Pontoppidan, nemlig forpagteren af Teglgården og Duderupholm n.v. JOHAN HENRIK GLAHN, der var gift med Bodil Bøgh, altså Nikolaj og Hendriks fælles mormoder.

HENDRIK PONTOPPIDAN

f. i Rør 21.3.1814

d. i Hamburg 22.2.1901, begr. i Ormslev v. Århus 1.3.1901.

g. i Hamburg 12.9.1844 med KLARA AVERDIECK f. i Hamburg 14.11.1818, død 1877. De havde 11 børn.

Efter at have lært handelen i København, Altona og Manchester, nedsatte Hendrik sig 8.4.1841 som købmand i Hamburg, hvor han ved eget dygtigt arbejde skabte sig en fremragende stilling inden for byens købmandsverden, en stilling han stadig bevarede, samtidig med at han altid var sig sin danskhed endog stærkt bevidst. I 1851 udnævntes han til dansk generalkonsul. Da "Det danske Hedeselskab" opstod, stillede han sig straks venligt overfor det, og efter at han i 1867 havde købt hoved-

gården "Constantinsborg" i Ormslev sogn mellem Århus og Skanderborg, er det kun naturligt, at han i endnu højere grad blev interesseret i selskabets virksomhed. Han betragtede hedernes beplantning som en velsignelse for landet. Ved den ville der blive skabt læ, fugtigere luft, muligvis også lidt mere regn, men afgjort både arbejde og indtægt for de mange små jordejere. Nu ville han også selv plante og købe "søndre Høgildgård". Tre år efter købte han "Nordre Høgildgård". Det tidligere hede-landskab skiftede efterhånden helt karakter, ja, "Høgildgård" havde kom lidt efter lidt, beskyttet som den lå mod alle vinde, til at blive et yndet udflugtssted, der efterhånden fik navnet "Hernings Klampenborg".

"Constantinsborg", som han drev op til en mønstergård, har et samlet areal af: Hartkorn 37 tdr., 530 tdr. land, deraf ager 320 eng80, skov 130. Desuden sø, Rørskær ca. 20 tdr. land. Det er en gammel gård, der i det 15. århundrede har navnet "Stadsgård" og ejedes bl.a. af Christoffer Lykke. I 1581 over ik den til Kronen, men senere hørte gården til de betydelige godser på Århus-egnen, som efter souveranitetens indførelse kom i familien Marselis hænder. Constantin Marselis, friherre til Marselisborg, lod Stadsgård, som han gav navn efter sig, ombygge, og hans enke, Sofie Elisabeth Charisius, oprettede i 1703 "Constantinsborg" til et stamhus, som 1741 gik over til hendes slægt og 1787 til den rigsgrevelige slægt Fædder Charisius. 1796 blev Constantinsborg substitueret med en kapital og kom i privates hænder. Som allerede sagt, så kom "Constantinsborg" i 1867 i Hendrik Pontoppidans besiddelse. Han lod straks ejendommen restaurere og tilbyggede et tårn på hovedbygningen og med en kobberdækket kuppel. Avlsgården blev sat i fin stand og drift med en kobesætning af østfrisisk race og et mejeri blev anlagt efter alle kunstens regler.

Til minde om ham er der i 1902 rejst mindesmærker for ham i Århus og Herning, ligesom en gade i Århus bærer hans navn. Han blev æresmedlem i Hedeselskabet i 1874 og han tog initiativet til oprettelsen af "Herning Hede-og Discontobank" i 1871.

Han var højt dekoreret. -

Om Hendrik og Nikolaj Brasch ved vi, at de var nært knyttet til hinanden. De var opvokset som var de brødre i Rør præstegård, de blev begge stor købmænd og de støttede hinanden i mangt og meget. Det har nu nok været Hendrik, der som den tre år ældre

fætter, har ydet mest. Han var jo den erfarne. Men uden Hendrik var det næppe gået Nikolaj så godt, som det jo faktisk gjorde.

Hendriks søster, der altså også blev opdraget i præstegården i Lerup hos mosteren Karen Glahn, gift med præsten Hans Adam Frederik Brasch, hed ONSE MARIE PONTOPPIDAN. Hun var født i Rør 3.6.1810 og er død i Ålborg 21.10. 1883. Hun blev gift i Ålborg 21.1.1829 med CARL MAGNUS CHRISTIAN QUIST, der havde ejet proprietærgården "Skeelsminde". Han levede nu i Ålborg af sine penge. Deres datter - de fik kun to børn - INGEBORG QUIST blev i 1850^{gift} med den senere etatsråd og ejer af godset "Matstrup" REGNAR WESTENHOLZ, der døde 11.4.1866. Ingeborg døde allerede året efter i Barselsseng. En søn, THOMAS FREDERIK WESTENHOLZ blev født. Han døde på "Matstrup" 1883.

Den anden af kusinerne, og den yngste af præstebørnene fra Rør, ANALIE PONTOPPIDAN f. i Rør 7.2.1816, d. i København 17.2.1901 blev gift i Ålborg 7.12.1849 med konsul og tobaksfabrikant FREDRIK CARL BENDIXEN i Thisted.

N A V N E F O R T E G N E L S E

	pag.
Andersen, Jens	26
" , Jytte Greta	26
" , Lis Tonne	26
Augsburg, Elisabeth	36
Averdieck, Klara	48
Bendixen, Frederik Carl	50
Borre, Jens Sørensen	28, 32, 43
Brasch, Anna Magdalene	45
" , Carl Frederik	40
" , Christen Jensen (Jensen)	28, 29, 32
" , Christen Ottesen	31, 32, 33, 36, 43
" , Christen Wendelboe	37, 38, 39
" , Christian Henrik	40
" , Hans Adam Frederik	40, 41, 43, 45
" , Ellen Rasmine Marie Lohff	18
" , Liise Juliane	43
" , Erik Ferdinand Lohff	18
" , Hans Jørgen Høegh	40, 42, 45
" , Hans Jørgen Lohff	18
" , Henriette Matting	40
" , Johanne Bolette	40, 42, 45
" , Karen Henriette	43, 44, 45, 46, 47
" , Maria Elisabeth	7
" , Nogens	37
" , Nogens Christensen Wendelboe	36, 37
" , Nikolaj Edinger Balle	40, 41, 43, 44, 45, 47, 49
" , Ove Malling	18
" , Ove Malling	40, 45
" , Poul V.	18
" , Victor Sigismund	43
Brorsen, Anne Cathrine	39

	pag.
Bruun, Petra	10
Bøgh, Bodil	42
Charisius, Sofie Elisabeth	49
Ebbesen, Anne Cathrine	11
" , Henrich	11
Engel, Carl Christian	7
" , Johannes	7
" , Juliane Margrethe	6
" , Stephen	7
Esmann, Nette Magdalene	42
Falck, Birthe Kirstine	11
" , Martha Marie	11
Fogh, Niels Pedersen	35
" , Karen Nielsdatter	30, 35
Glahn, Adam Vilhadt	42
" , Henrik Christopher	42
" , Johan Henrik	40, 42, 48
" , Karen	40 - 45
" , Nette Magdalene	41, 48
Matting, Hans Henriksen	39
" , Henrich Jørgensen	39
" , Henricke	38, 39
" , Jørgen Jørgensen	39
" , Siegbrandt	39
Hocht, Henricke	9
Herslev, Carl Gustav	23
Hvorslev (Hosleff), Otto Jensen	29, 30, 31, 34, 35
Høm, Elise Juliane	46
Jansen, Hans Billeskov	43, 46
" , Hans Peter Nichelsen	46
" , Rasmine	43, 46
" , Rasmus	43, 46
Jensen, Andreas	11
Krabbe, Anna	39
" , <u>Ellen Hedriksdatter</u>	39
Levinsen, Anna Margrethe	24
" , Anton	24
Lohff, Anna Magdalene	18

	pag.
Lohff, August	10
" , Carl Ferdinand	18
" , Christoph Dietrich	8,9
" , Elise	10
" , Frederik Ferdinand	10 - 22, 44, 47
" , Frederik Carl	10
" , Friedrich	6
" , Friedrich Carl	8, 10
" , Joachim Christoff	5
" , Johann	4
" , Johanne Henriette Sofie	18
" , Karen Henriette	18
" , Laurentius Ludvig	10
" , Nikolaj Edinger Brasch	22
Lind, Johanne Nielsdatter	29, 35
" , Niels Christensen	30, 35
Lund, Helga	25
" , Jytte	25
" , Jørgen Valdemar	25
Marselis, Constantin	49
Mathiassen, Anne Lise Loof	18
" , Jens Gunnar	18
" , Thorkil Frederik	18
" , Vilhelm	18
Neergaard, Harald D.J.S. de	23
Pedersdatter, Anne Cathrine	11
Pedersen, Poul	37
Petersen, Frederikke	46
Pontoppidan, Amalie	50
" , Børge	41, 48
" , Hendrik	41, 48, 49
" , Henrik	39
" , Nette Magdalene	42, 48
" , Onse Marie	50
Quist, Carl Magnüs Christian	50
" , Ingeborg	50
Schou, Jens Nielsen	11
" , Johan Carl Frederik	11

	pag.
Schou, Marie Petrine	10, 11
Severin, Axel	23
" , Bent	23
" , John	23
Skæg, Ane Sørensdatter	4
Stauning, Marie Sofie Poulsdatter	37
Steenstrup, Jacob	39
" , Annike Cathrine	39
Stoumann, Karen Rasmusdatter	46
Søeborg, Lene	11
Thams, Sofie	8
Tretow, Hans Caspar	9
" , Johanne Elisabeth	8, 9
Tretow-Loof, Anna	10
" , Carl Ferdinand	24
" , Carl Frederik	10
" , Carl Gustav	10
" , Carl Ernst	10
" , Frederik Ferdinand	12 - 22
" , Henning	10
" , Henning Nicolai	25, 37
" , Jenny	10
" , Laurentius Ludvig	10
" , Marie	10
" , Peter Jørgen	26
Westenholz, Regnar	50
" , Thomas Frederik	50
Zuckow, Juliane Margrethe	7
Ørsted, Hans Christian	22
" , Nina Karen Vibeke	22, 23

E P I L O G

Uden hjælp udefra havde det ikke været muligt at skrive denne slægtshistorie.

Først og fremmest vil jeg takke min kusine Lise Rasmussen, en ægte Hobroer født Loof Mathiassen. Hendes moder og min fader var søskende.

Hun satte mig på sporet af vor slægtning Magdalene Matzens i 1916 udgivne bog "OPTEGNELSER OM SLAGTEN BRASCH", der er en guldgrube af Oplysninger. Hun var en datter af Nikolaj Braschs ældre broder Hans Jørgen Høegh Brasch.

Kusine Lise gav mig også et brev fra min farfaders broder, oberstløjtnant Laurentius Tretow-Loof, skrevet i 1913, til hendes moder Karen Mathiassen i Hobro, et halvt år efter hendes fader Frederik Ferdinand Tretow-Loof's død.

Dette brev indeholder en mængde oplysninger om ham, ikke mindst fra hans barndom og ungdom.

Endvidere skylder jeg tak til Hans Kjærgaard for bogen "I LERUP GAMLE PRÆSTEGAARD" udgivet i 1948. Hans fadermoder var en søster til Magdalene Matzen.

Ligeledes tak til E.P.Pontoppidan for "SLAGTEN PONTOPPIDAN", udgivet i 1905, og til Axel Pontoppidan for "DEN YNGRE SLAGT PONTOPPIDAN", udgivet 1931 og et supplement til denne med samme udgiver i 1974.

Endelig skylder jeg Hans Egede Glahn tak for "FAMILIEN GLAHNS SLAGTSBOG" udgivet i 1964.

For mig selv har det været en berigende oplevelse at samle alle disse spredte oplysninger til et sammenhængende hele.

Måske har jeg digtet lidt hist og skåret lidt her, men altid med den dybeste respekt for dem, der gik forud, og hvem vi idag skylder alt.

Hellerup, den 2.april 1985.
Henning Nicolai Tretow-Loof.

T I L L Æ G T I L S T A M B O G E N

Da det har vist sig, at min svigerdatter, Lis Tonne Tretow-Loof f. Andersen, i den for hendes slægt udarbejdede "Rasmus Pedersen Thestrups Stambog" har fundet fælles aner, er det lykkedes at identificere Brasch-grenens ældste, Niels Pedersen Fogh, om hvem vi kun vidste, at han var præst i Grønbæk og Svostrup fra 1610 til 1628, hvilket fremgår af en gravtavle i Grønbæk Kirke. Vi ved ikke, hvornår han er født, men han døde 25.7.1628. Vi har ligeledes fundet, at han d. 6.10.1611 blev gift med KAREN PEDERSEN DATTER f. 1579, død 13.3.1653. Endvidere er det oplyst, at hans fader hed PEDER NIELSEN FOGH, f. i Borum 1531, død 7.4.1614 og hans moder MAREN NIELSDATTER LETH f. på Lyngbygård (Søndergård) 1539, d. 30.6.1612.

Hans farfader, NIELS FOGH er d. 12.8.1495 nævnt som dannemand på Fremled Herredsting. Hans farmoder var født NIELSDATTER og hendes fader hed MICHEL LASSEN fra Kannegård og hendes moder hed RASUSDATTER og var datter af RASMUS BALLE.

Michel Lassens fader hed LAS NIKELSEN, dennes fader NIKEL PEDERSEN af Cane (Kannegård) og dennes forældre var PEDER NIKELSEN og MAREN PEDERS, der nævnes vedr. en dom i 1445, hvor man ved, at hun da var enke. Hun er formentlig født i slutningen af Trettenhundredtalet.

Peder Michelsen og Maren Peders er således mine 13xtipoldeforældre via den Brasch'ske linie. Bemærk isvrigt, at med 13xtipoldeforældre taler man om ikke mindre end 65.536 personer. Vi får næppe identificeret dem alle.

T I L L A G T I L N A V N E L I S T E

Balle, Rasmus
Fogh, Niels
" , Peder Nielsen
Lassen, Michel
Leth, Maren Nielsdatter
" , Niels
Michelsdatter
Michelsen, Peder
Mikkelsen, Las
Peders, Maren
Pedersdatter, Karen
Pedersen, Mikkel
Rasmusdatter
Søndergaard, Johanne

Disse navne findes alle på tillæget til stambogen.

A N D E T T I L L A G

Der henvises til pag. 39.

JØRGEN JØRGENSEN HATTING's kone ELLEN HENRIKSDATTER KRABBE var datter af HENRIK ERIKSEN PONTOPPIDAN f. 12.3.1608. Han var register, studerede i Wittenberg og Jena, var rektor i Odense og senere provst og præst i Vejle. Han var den første i sin linie, der tog navnet Pontoppidan, der er det latiniserede Bro-by (pons oppidan). Faderen hed ERIC KRUDSEN f. 12.3.1568 og moderen hed ANNA LAURIDSDATTER f. 19.4.1579, der var datter af LAURIDS JESPERSEN f. 1522, provst og præst i Espe og Vantinge på Fyn. Hans kone hed SARA CHRISTENSEN. De havde 10 børn.

Laurids Jespersens fader hed JESPER LAURIDSEN f. 1470, om hvem man kun ved, at han var bonde i Laby på Fyn ca. 1500.

Henrik Eriksen Pontoppidan's kone ANNA KRABBE var datter af RIDDER LAURITZ KRABBE til Alvenes i Halland.

Der henvises til pag. 48.

For nævnt var min tipoldemoder KAREN GLAHN's søster NETTE MAGDALENE GLAHN gift med præsten i Rehr BJORGE PONTOPPIDAN. Det er interessant at konstatere, at de to søstre, Karen og Nette Magdalene var gift med to mænd, der langt tilbage var i slægt. Det forholder sig således:

Borge Pontoppidans 2xtip-oldefader, Hans Lauridsen (f.1560,d.1619), var broder til Anna Lauridsdatter, der på sin side var 3ttip-oldefodertil Karen Glahn's mand Hans Adar Frederik Brasch.

De fælles ane bliver således Anna Lauridsdatters fader Laurids Jespersen, f. 1522, d. 19.6.1604.

A N D E T T I L L A G T I L N A V N E L I S T E

Christensdatter, Sara

Jespersen, Laurids

Knudsen, Erik

Krabbe, Lauritz

Lauridsdatter, Anna

Lauridsen, Jesper

Disse navne findes alle på ANDET TILLAG, pag. 58.